

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus

§ 100
§ 184

02.10.2018
07.09.2020

Helena Särkijärven ym. aloite Paraisten kaupungin liittymisestä Itämerihaaste-verkostoon

700/11.03.03/2018

Kaupunginvaltuusto 02.10.2018 § 100

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi seuraavan aloitteen tiedoksi:

"Paraisten saaristokaupunki kattaa suuren osan Saaristomeren alueesta ja sen pinta-alasta on vettä noin 80 %. Meri on läsnä kaupunkilaisten elämässä joka päivä. Merellä ja merestä saadaan elanto, saaristossa liikutaan ja rentoudutaan. Jos meri voi huonosti, tuntuu se jollakin tapaa jokaisen elämässä. Saaristomeren hyvä tila on meidän kaikkien etumme, minkä takia kaupunkimme tulee panostaa entistä enemmän myös Itämeren suojeluun.

Itämerihaaste on verkostoaloite, joka kutsuu organisaatioita verkostoitumaan, laatimaan oma Itämeri-toimenpideohjelmansa sekä toteuttamaan sitä. Vuonna 2018 Itämerihaasteen verkostoon on liittynyt jo 270 organisaatiota Itämeren alueelta. Aloite on käynnistynyt Turun ja Helsingin kaupunkien toimesta, mutta se on olemassa verkoston jäsenten yhteistyön ja käytännön toiminnan kautta. Itämerihaasteessa ovat Varsinais-Suomesta vastanneet esimerkiksi Mynämäen, Paimion, Kosken, Marttilan ja Maskun kunnat. Suomen aidoin saaristokaupunki Parainen puuttuu kuitenkin listalta.

Itämerihaaste on toimintamuotona ainutlaatuinen. Sen ytimen muodostavat paikallisella tasolla ja organisaatioiden omassa toiminnassa tehtävät konkreettiset vesiensuojelutoimenpiteet. Kaupungit sitoutuivat muun muassa vähentämään aiheuttamaansa ravinteiden piste- ja hajakuormitusta, laivaliikenteen ja veneilyn päästöjä, kehittämään öljyntorjuntavalmiuttaan sekä lisäämään tutkimusta, tietoisuutta ja yhteistyötä rannikkovesien ja koko Itämeren tilan parantamiseksi.

Itämerihaaste on maksuton, kaikille toimijoille avoin Itämeren ja vesiensuojeluun keskittynyt kansainvälinen verkosto. Verkoston toimijat ovat vapaaehtoisesti sitoutuneet toteuttamaan konkreettisia vesiensuojelutoimenpiteitä lain määräykset ja oman ydintoimintansa vaatimukset ylittäen. Verkostosta toimijat löytävät kumppaneita, jakavat tietoa sekä oppivat ja toimivat yhdessä Itämeren ja lähivesiemme paremman tilan hyväksi.

Paraisten kaupungin uuden strategian mukaisesti kaupungin tulee panostaa kestävään kehitykseen, saaristomatkailuun, ympäristökasvatukseen sekä Itämeri-yhteistyön vahvistamiseen.

Saaristomeren tilan kohentuminen parantaa niin vesistöjemme virkistyskäyttöarvoja kuin edistää alueen vetovoimaisuuttakin. Puhdas ympäristö mahdollistaa, ei rajoita.

Esitän siis, että Paraisten kaupunki vastaa myöntävästi Itämerihaasteeseen, laatii jämerän Itämeri-toimenpideohjelman ja ryhtyy pikaisesti toteuttamaan sitä."

Kaupunginhallitus 07.09.2020 § 184

Valmistelija
Esittelijä

Ympäristönsuojelupäällikkö Carl-Sture Österman, puh. 044 458 5927
Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Aloite Itämerihaasteesta on tullut Turun ja Helsingin kaupungeilta. Itämerihaaste on maksuton, Itämeren ja vesien suojeluun keskittynyt kansainvälinen verkosto. Haasteen ytimen muodostavat verkostoon liittyneen organisaation omassa toiminnassa paikallisella tasolla tehtävät konkreettiset vesiensuojelutoimenpiteet. Verkosto on kaikille toimijoille avoin. Verkostoon liittyessään organisaatio sitoutuu toteuttamaan vapaaehtoisesti konkreettisia vesiensuojelutoimenpiteitä jopa lain määräykset ylittäen.

Itämeren ja Saaristomeren kohdalla ravinnekuormituksen vähentämiseen liittyvien toimenpiteiden toteuttaminen ja yhdistäminen on erityisen tärkeää. Tämä voi tapahtua muun muassa elintarviketuotannossa, jätevesien ja hulevesien käsittelyssä sekä mahdollistamalla vähemmän resurssi- ja energiaintensiivinen elämäntapa ja edistämällä tällaista elämäntapaa. Paraisten kaupungin alueella on jo tehty parannuksia kaikilla näillä osa-alueilla, mutta näitä tavoitteita voidaan edelleen edistää ja parantaa myös kaupungin itsensä toteuttamalla toimenpiteillä.

Saaristomeren ja Itämeren hyvä tila on olennaisen tärkeä asia Paraisten kaupungille. Saaristomerellä on jo tällä hetkellä korkea virkistyskäyttöarvo, jota voidaan edelleen parantaa vähentämällä kuormitusta ja kohentamalla rannikkovesien tilaa. Tähän tarvitaan pitkäjänteinen ja kestävä strategia, hyvää kaavoitusta, kestäviä ja älykkäitä toimenpiteitä teknologia- ja energiaratkaisujen suhteen sekä joustavuutta ja luovuutta myös kaikessa kaupungin toiminnassa.

Oheismateriaali

[Itämerihaaste](#)

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että Paraisten kaupunki liittyy Itämerihaaste-verkostoon. Kaupungin yhteyshenkilönä voi toimia ympäristönsuojelupäällikkö. Vastaaminen myönteisesti Itämerihaasteeseen ei edellytä erillisen toimenpideohjelman laatimista. Toimenpiteet, joihin Paraisten kaupunki on jo sitoutunut ja joita se toteuttaa muun muassa Saaristomeren biosfäärialueen keskeisenä toimijana, Ravinneneutraali kunta -hankkeessa (Saaristomeren ravinnekuormituksen ehkäisy ja ravinteiden poistaminen) ja Pargas pärlor – Paraisten helmet -hankkeessa (lähiluonnon parantaminen ja saavutettavuuden parantaminen kuntalaisille), riittävät vallan hyvin. Myös varhaiskasvatuksessa ja sivistyksessä toteutetaan jatkuvasti toimenpiteitä ja hankkeita, jotka tekevät kaupungista Itämerihaasteeseen soveltuvan osallistujan ja toimijan.

Olisi kuitenkin tärkeää tehdä toteutettavista toimenpiteistä entistä näkyvämpiä

eri tavoin. Itämerihaasteeseen liittyminen voi palvella tätä tavoitetta, nostaa Paraisten kaupungin Itämeriprofiilia ja samalla kannustaa kaupungin yksiköitä, osastoja ja päättäjiä lisäpanostuksiin ja -toimenpiteisiin Saaristomeren ja Itämeren hyväksi.

Kaupunginvaltuusto päättää myös todeta asian aloitteena loppuun käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksianto

Lopullisen päätöksen jälkeen: Helena Särkijärvi
